

eller til andre formål, herunder til fordel for de fattigste udviklingslande. Den her forudsete mulighed for guldsalg ligger ud over den allerede på Jamaica truffne aftale om at afhænde en tredjedel af fondens guldbeholdning (nemlig $\frac{1}{6}$, der skal tilbageføres til medlemslandene, og $\frac{1}{6}$, der skal sælges på markedet bl. a. til fordel for den ovenfor omtalte særlige lånefond, der skal yde betalingsbalancestøtte på særligt fordelagtige vilkår til vanskeligt stillede udviklingslande). Denne aftale er som nævnt et element i minireformen og er allerede ved at blive ført ud i livet, dvs. før den nye fondoverenskomst træder i kraft. Som et eksempel på den nære sammenhæng mellem minireformens bestanddele kan det nævnes, at den nye fondoverenskomst rummer en forpligtelse for fonden til at udføre de i den ovennævnte aftale indeholdte transaktioner i det omfang, dette ikke er sket, når den ændrede fondoverenskomst måtte træde i kraft (formentlig et stykke ind i 1977). Det er således ikke nødvendigt at træffe fornyet beslutning om anvendelsen af denne tredjedel af fondens guldbeholdning til sin tid.

I den ændrede fondoverenskomst pålægges det fonden i sin guldsalgspolitik at undgå manipulering af markedsprisen for guld; samtidig forpligter medlemslandene sig til at samarbejde med fonden og med hinanden om at sikre, at deres valutareservepolitik steds har for øje at fremme de særlige traktionsrettigheders (SDR) stilling som det centrale reserveaktiv i det internationale valutasytem.

Der er i forslaget til ny fondoverenskomst ikke sket grundlæggende ændringer i *SDR-reglerne*. Den vigtigste ændring går ud på, at medlemslande, der er deltagere i SDR-ordningen, i fremtiden efter forudgående aftale med hinanden kan foretage SDR-transaktioner med hinanden uden godkendelse fra fonden og uden, at det land, der overdrager SDR, behøver at påvise et betalingsbalancebehov. Endvidere vil SDR overtage guldets rolle i visse transaktioner mellem fonden og medlemslandene. Således vil det — medmindre fondens repræsentantskab måtte beslutte noget andet — ved fremtidige kvoteforhøjelser være hovedreglen, at 25 pct. af forhøjelsen skal indbetales i SDR og ikke — som tidligere — i guld. Endelig er der foretaget en smidiggørelse af en række bestemmelser med henblik på at øge SDR's anvendelighed som reserveaktiv.

Valutafonden har på nuværende tidspunkt 130 medlemslande; fondens *bestyrelse* består af 20 medlemmer. Danmark deltager i en valggruppe sammen med de fire øvrige nordiske lande. I den gældende fondoverenskomst er antallet af bestyrelsens medlemmer imidlertid fastsat til 12, således at der hvert andet år ved de ordinære valg af bestyrelsesmed-

lemmer hidtil har måttet tages særskilt beslutning for at fastholde antallet på 20. Dette ændres nu ved en bestemmelse i den nye overenskomst, der fastslår, at bestyrelsen skal bestå af 20 medlemmer således at dette tal normalt kun vil kunne ændres ved en beslutning af fondens repræsentantskab med en majoritet på 85 pct.

En anden organisatorisk ændring er den mulighed, der skabes for, at der senere kan etableres et *råd* med besluttende myndighed på de områder, som Interimskomiteén midlertidigt varetager på rådgivende basis. Dette råd på 20 medlemmer, der vil indtage en mellemstilling mellem bestyrelsen og repræsentantskabet, vil — ligesom Interimskomiteén — antagelig overvejende komme til at bestå af finans- eller økonomiministre fra medlemslandene. Det ser i øjeblikket ikke ud til, at adgangen til at etablere et råd vil blive udnyttet i nær fremtid.

Forslaget til ændret fondoverenskomst rummer som nævnt desuden en række ændringer, som dels er konsekvensændringer af de ovenfor omtalte nye bestemmelser, dels tjener til at modernisere den gældende overenskomst.

Valutafondens repræsentantskab har i april 1976 vedtaget at godkende det foreliggende forslag til ændret valutafondoverenskomst. Den ændrede overenskomst vil herefter træde i kraft, når 60 pct. af medlemmerne, repræsenterende 80 pct. af det samlede stemmetal, har ratificeret forslaget.

c. Danmark og forslaget til ny valutafondoverenskomst.

I kraft af Danmarks store udenrigsomsætning knytter der sig fra et dansk synspunkt stor interesse til de emner, der dækkes af den nye fondoverenskomst.

Som det vil fremgå af de indledende afsnit, har forslaget til ændring af valutafondoverenskomsten karakter af en ajourføring af de gældende regler om de internationale valutaforhold, der gradvis er opstået i første halvdel af 1970'erne. Danmark har sammen med flere af de mindre industrilande samt Frankrig og Japan og en række udviklingslande været interesseret i, at afstanden mellem det nuværende og det tidligere valutasytem — baseret på faste, men justerbare kursrelationer — blev formindsket. USA og flere af de øvrige store industrilande var af den opfattelse, at et sytem baseret på flydende kurser var at foretrække frem for et sytem baseret på faste kurser. På denne baggrund må den nu aftalte udformning af artikel IV om valutakurssystemet ses som en pragmatisk løsning, hvorved man vil få den nuværende tingenes tilstand på valutamarkederne legaliseret. Fra et dansk syns-